

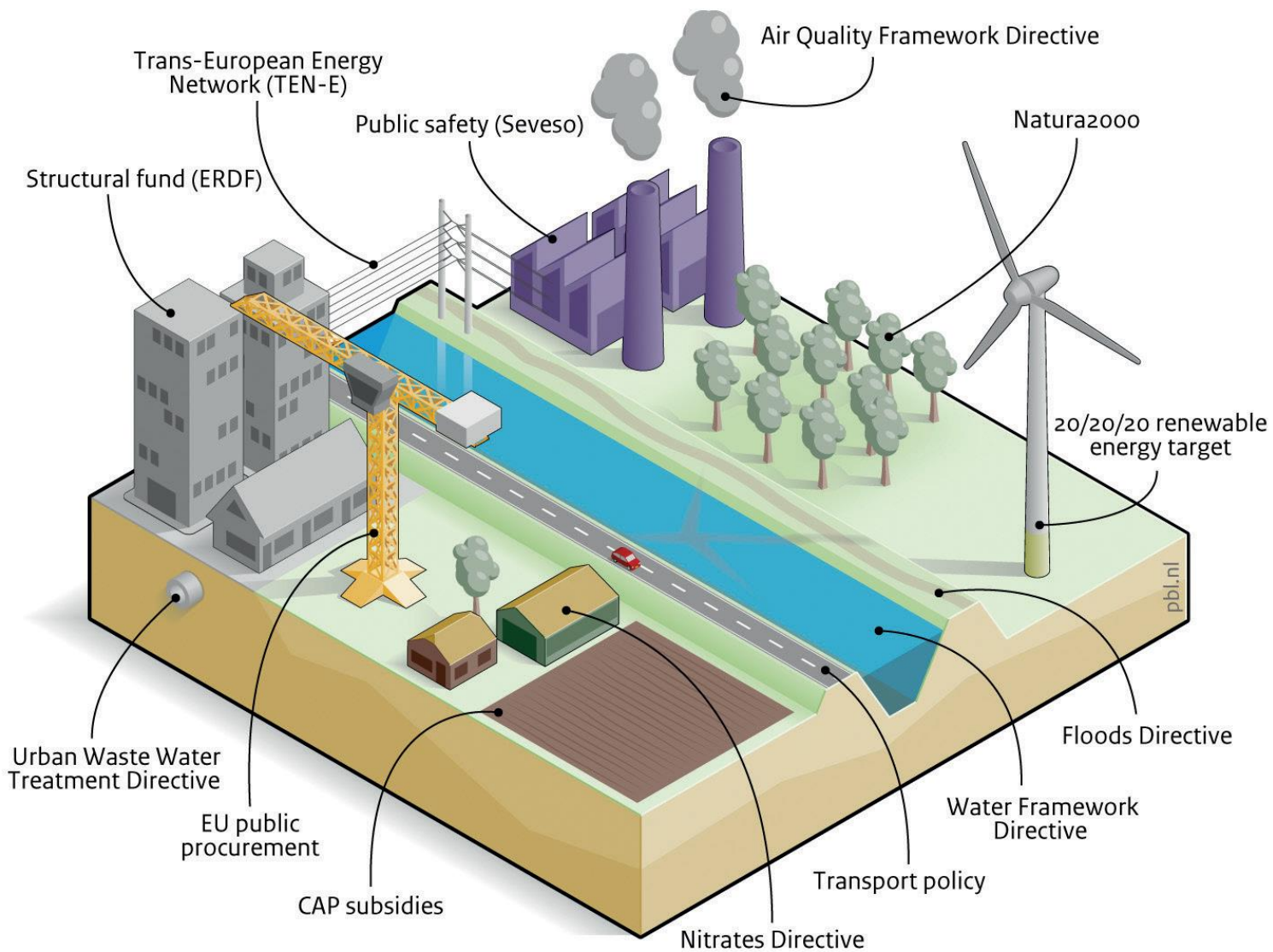
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zemes politika 2030 +

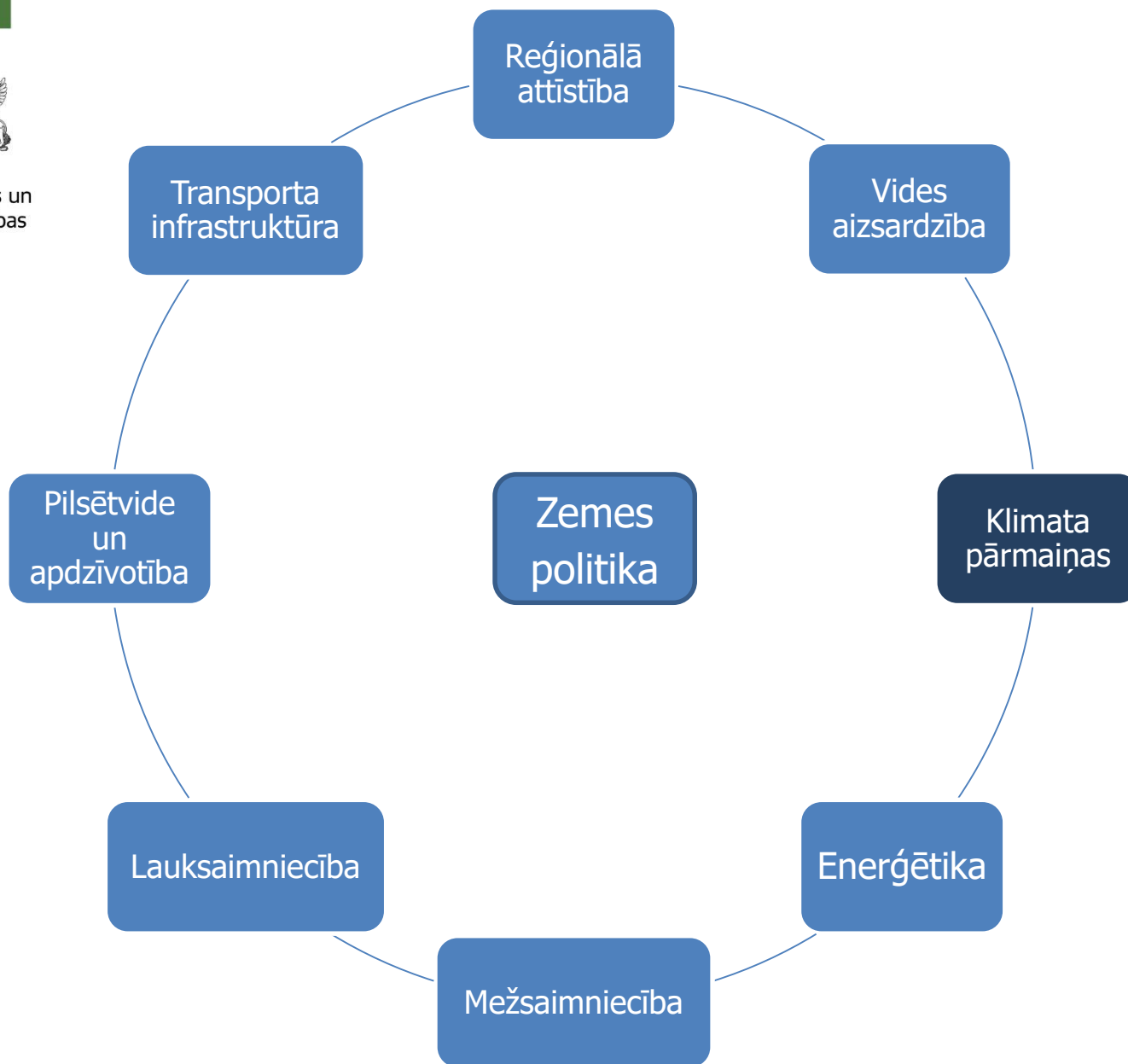
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Hypothetical presence of EU policies

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zemes politikas izstrāde

- Zemes politikas plāns 2016-2020, (atsaukts)
- Nozaru ekspertu intervijas
- MK lēmums (24.10.2017.) par Zemes politikas konsultatīvās padomes izveidošanu (sanāksmes - janvāris, februāris, marts)
- Ekspertu diskusijas (aprīlis, maijs) par mērķiem un principiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Intervijas ar nozaru ekspertiem

Nozares

Reģionālā
attīstība

Pilsētvide un
apdzīvojums

Lauksaimniecība

Reģionālā
attīstība

Vides aizsardzība

Klimata
pārmaiņas

Ministrijas un to institūcijas
Plānošanas reģioni Sabiedriskās
organizācijas
Universitātes

Kopumā 15 intervijas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zemes politikas ietvars

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Piemērs: Latvijas Meža politika

- Meža politikas mērķis
- mežs un meža zemes
- īpašums uz mežu
- ekonomiskie jautājumi
- mežs un vide
- sociālie jautājumi
- valsts loma
- mežizglītība, mežzinātne un informācija

Kopā 3 lapas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas Meža politika

1. Mežs un meža zemes

Mežs ir Latvijas vides nozīmīga sastāvdaļa. Ņemot vērā meža nozīmīgumu vides saglabāšanā, cilvēku sociālo vajadzību apmierināšanā un tautsaimniecībā, MP mērķi ir:

- nodrošināt esošās meža platības nesamazināšanos, nosakot meža zemes transformācijas ierobežojumus;
- nodrošināt meža zemju ražības un vērtības saglabāšanu un paaugstināšanu;
- veicināt lauksaimnieciski un citādi neizmantojamo zemju apmežošanu, izmantojot valsts rīcībā esošos veicināšanas mehānismus.

Šo principu ievērošana ļaus palielināt meža zemju platību un īpatsvaru un ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā.

2. Īpašums uz mežu

Latvijas meži var piederēt valstij, pašvaldībām un fiziskajām vai juridiskām personām. To regulē Latvijas Republikas likumi, visiem īpašniekiem garantējot vienādas tiesības un nosakot vienādus pienākumus, īpašumtiesību neaizskaramību un saimnieciskās darbības patstāvību.

Visu īpašnieku mežos tiks realizēti vienoti meža apsaimniekošanas pamatprincipi.

Valsts meža īpašums ir valsts kapitāls un garants Latvijas cilvēku ekoloģisko un sociālo interešu realizācijai. Visi meži ir pamats to īpašnieku ekonomisko interešu realizācijai. Valsts meža īpašums saglabājamas pašreizējā platībā un tādā veidā, kas nodrošina šo mežu efektīvu apsaimniekošanu.

Ekoloģisko un sociālo funkciju veikšanai īpašnieks savā meža var noteikt papildus apsaimniekošanas ierobežojumus. Ja valsts noteikto ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošana rada jaunus saimnieciskās darbības papildus ierobežojumus citu īpašnieku mežos, kas rada būtiskus ekonomiskos zaudējumus, to īpašniekiem ir tiesības uz kompensāciju.

Īpašniekiem īpašumtiesību nostiprināšana dod ilglaicīgu un drošu saimniecisko un ekonomisko patstāvību savā mežā.

Netiek pieļauta tālāka meža īpašumu sadrumstalošana, t.sk. privāto mežu mantošanas gadījumos.

Mežs neatkarīgi no īpašnieka ir nacionālā bagātība, tāpēc tas ir brīvi pieejams visiem izņemot gadījumus, kad to ierobežo likums vai likumpamatoto tiesību aktu noteiktā kārtība, bet meža produktu izmantošana ierobežojama meža īpašnieku interesēs.

3. Ekonomiskie jautājumi

Meža politikas ekonomiskais mērķis ir nodrošināt meža nozares ilgtspējīgu attīstību un rentabilitāti, ievērojot ekoloģiskos un sociālos nosacījumus, un dot maksimāli iespējamo pievienotās vērtības pieaugumu.

Valsts mežs, ņemot vērā tā specifiskās publiskās funkcijas, ir uzskatāms par valsts kapitālu. Valstij kā šā kapitāla īpašniekam ir divas pamatintereses:

- kapitāla (meža) vērtība nedrīkst samazināties, tai vēlams pieaugt;

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zemes politikas ietvars

Zeme – saimnieciskā darbība	Zemes izmantošana lauksaimniecībā, mežsaimniecībā
Zeme - vide	Zemes/augsnes aizsardzība, zeme kā dabas kapitāls, zeme bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai
Zeme - telpa	Zeme infrastruktūras attīstībai, apbūvei, pilsētu teritorijas, ainava
Zeme – finanses, informācija	NĪ nodokļu politika, NĪ tirgus attīstība, informācijas nodrošinājums

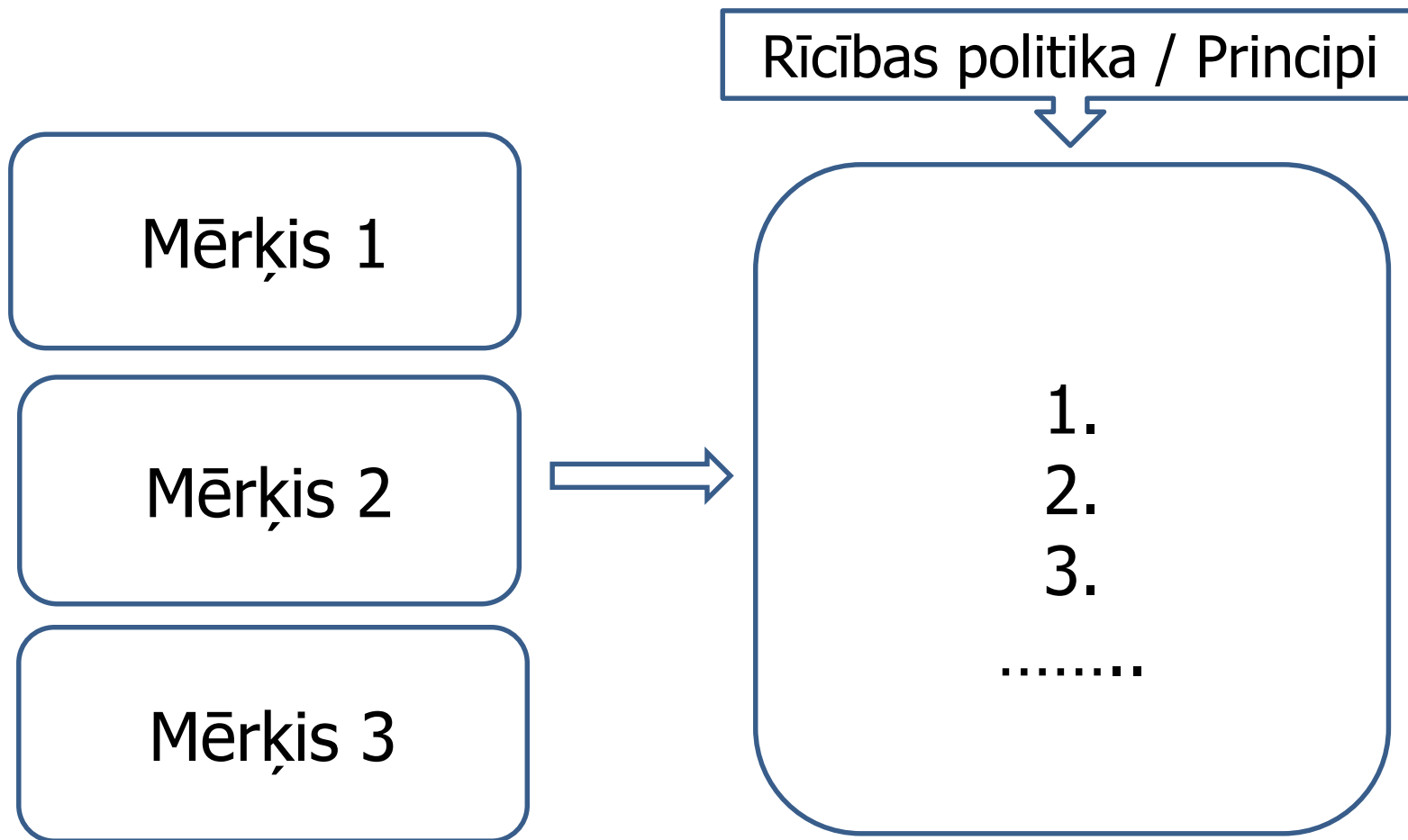
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Zemes politikas mērķi un principi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Koncepts

Vides aizsardzības un

Zemes politikas mērķi

Virsmērķis – zemes ilgtspējīga izmantošana, kas nodrošina ekonomisko izaugsmi un klimata noturīgu attīstību, ievērojot līdzsvaru starp saimniecisko darbību un bioloģisko daudzveidību

Zeme – saimnieciskā darbība

Racionālas un efektīvas apsaimniekošanas nodrošināšana

Zeme - vide

Saglabāt zemi kā tīras vides, dabas vērtību un dzīvotspējīgu ekosistēmu pamatu

Zeme - telpa

Efektīva apbūves teritoriju izmantošana, atjaunojoties nevis izplešoties

Zeme – finanses, informācija

Pilnveidot finanšu un informatīvo vidi, kas sniedz atbalstu ilgtspējīgas zemes izmantošanai

Rīcības politika / principi (zeme – saimnieciskā darbība)

Efektivitāti nodrošina, zemi izmantojot mērķiem, kuriem tā savas kvalitātes un novietojuma dēļ ir vislabāk piemērota

Jāsaglabā vērtīgākās zemes - tās nesadrumstalo un ierobežo zemes lietošanas veidu maiņu

Neapsaimniekotās zemes ir apmežojamas

Uz citu lietošanas veidu prioritāri maina zemes ar zemāko kvalitātes novērtējumu

Intensīvāka izmantošana tiek nodrošināta ar ieguldījumiem zemes kvalitātes uzlabošanā

Atbalsts zemes konsolidācijai

Rīcības politika / principi (zeme – vide)

Īpašniekam ir pienākums apsaimniekot zemi, saglabājot tās kvalitāti un augsnes bioloģisko daudzveidību

Vainīgais par augsnes degradāciju sedz izdevumus rekultivācijai

Aizsargājamo teritoriju attīstībā tiek nodrošināts līdzsvars starp vides un ekonomiskajām interesēm

Kompensācijas par zemes izmantošanas ierobežojumiem tiek salāgotas ar ekonomiskajiem zaudējumiem

Zemes lietošanas veidu maiņā tiek ievērots līdzsvars

Rīcības politika / principi (zeme – telpa)

Urbāno teritoriju attīstībai efektīvāka esošo zemju izmantošana, sekmēta kompaktu pilsētu attīstība

Jaunu apbūves zemju plānošana, ņemot vērā izveidoto apbūves struktūru un teritoriju izmantošanas intensitāti

Apbūvi plāno vienlaicīgi ar tām nepieciešamo infrastruktūru

Apbūves teritorijas plāno, ievērojot klimata pārmaiņas un spējošas piemēroties

Iepriekšējos gados apbūvei saplānotās un neizmantotās teritorijas veicināmas atgriezt saimnieciskai izmantošanai

Ainavu kvalitātes saglabāšana

Rīcības politika / principi (zeme – tiesiskā, finanšu un informatīvā vide)

Pašvaldības īpašumus izmanto uzņēmējdarbības veicināšanai, infrastruktūras attīstībai, investīciju piesaistei – neveicina konkurenci NĪ tirgū

NĪ nodokļa ieņēmumi primāri tiek ieguldīti infrastruktūras attīstībā (NĪN - infrastruktūras nodoklis)
Ieņēmumi no dabas resursu izmantošanas atgriežas teritorijā

Zemes īpašniekam ir pieejami atbalsta instrumenti infrastruktūras attīstībai

Latvijas zemes fonds – zemes izmantošanas efektivitātei

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ieviešana

Zemes politika
(mērķi, principi)

Pašvaldību
teritoriju attīstības
plānojumi

Lauku attīstības
plāns

Nozaru
politikas

NAP 2020 -

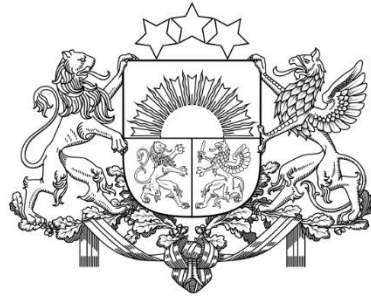

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbildība

Ilgtspējība

Līdzsvarotība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

tpd@varam.gov.lv